

KERSTPROGRAMMA'S 2011

Uitgave van de Bond van Zondagsscholen
van de Gereformeerde Gemeenten

WOORD VOORAF

Ook dit jaar hebben weer diverse zondagsscholen hun programma's beschikbaar gesteld voor een uitgave van de Bond van Zondagsscholen. Het bestuur is al deze zondagsscholen hier zeer erkentelijk voor.

In deze brochure zijn drie kerstprogramma's opgenomen. Gekozen is voor de programma's van de zondagsscholen van Beekbergen, Gouda en Rotterdam-IJsselmonde.

De gepubliceerde programma's zijn divers van inhoud. Er wordt gebruik gemaakt van Bijbelteksten, psalmen, geestelijke liederen, kanttekeningen, de Heidelbergse Catechismus, Kort Begrip en verschillende gedichten.

Het kerstprogramma van Gouda behandelt het thema: De Koning komt! Aan de hand van de subthema's: de Koning voorzegd, de Koning aangekondigd, de Koning geboren, de Koning aanbeden en de Koning ontvangen, wordt dit thema verder uitgewerkt.

Met deze brochure hoopt het bestuur een handreiking te doen voor het samenstellen van een kerstprogramma voor uw zondagsschool. De kerstprogramma's zijn ook digitaal bij de materiaalbeheerder aan te vragen (mat.bvz@klikSAFE.nl).

Het bestuur van de Bond van Zondagsscholen van de Gereformeerde Gemeenten

Programma 1 -- zondagsschool Beekbergen

Opening

Samenzang: psalm 20 : 1 en 5

Dat op uw klacht de hemel scheure!
Dat zich de HEER' ontdek!
De God van vader Jakob beure
U in een hoog vertrek!
Hij doe in gunstrijk welbehagen,
Uit Sions tempelzalen,
Om u te helpen en te schragen,
Zijn zegen nederdalen!

Behoud, o HEER', wil bijstand zenden,
Verlos, bewaar, verschoon;
Die Koning hoor' als w' in ellenden
Aanbidden voor Zijn troon.

Schriftlezing: Lukas 2 : 1-7

Gebed

Bijbelvertelling

Samenzang: psalm 74 : 2 en 12

Herdenk de trouw, aan ons voorheen betoond;
Denk aan Uw volk, door U van ouds verkregen;
Denk aan Uw erf, het voorwerp van Uw zegen;
Aan Sions berg waar G' eertijds hebt gewoond.

Gij, evenwel, Gij blijft Dezelfd', o Heer';
Gij zijt van ouds mijn Toeverlaat, mijn Koning,
Die uitkomst gaft, en uit Uw hemelwoning,
Voor ieders oog Uw haat'ren gingt te keer.

Kerstgedicht

God schiep de mens geheel volmaakt en rein.
Wij luisterden in alles naar de Heere;
wij wilden altijd Hem gehoorzaam zijn
en zonder zonde leven tot Gods ere.

De hele schepping was volmaakt en schoon;
geen onvolmaaktheid was er te ontdekken.
Ja, alles zong Gods lof op zuiv're toon;
er waren nog geen zwarte zondevlekken.

En God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed.
(Genesis 1 : 31a)

Maar 't leven dat de mens op aard' genoot
is maar een korte tijd zo mooi gebleven.
Door 't eten van de vrucht die God verbood
verloren wij dat reine, mooie leven.

Wij stoorden ons niet meer aan Gods gebod,
maar wilden liever naar de satan horen.
Toen was de mens niet langer kind van God.
Aan onze kant was 't nu voorgoed verloren.

Toen Adam at van de verboden vrucht
moest hij — en alle mensen — eenmaal sterven.
Toen zijn wij van de Heere weggevlucht.
Hoe zullen wij dan 't leven nog beërven?

En de HEERE God gebod den mens, zeggende: Van allen boom dezès hofs
zult gij vrijelijk eten; Maar van den boom der kennis des goeds en des
kwaads, daarvan zult gij niet eten; want ten dage, als gij daarvan eet, zult gij
den dood sterven. (Genesis 2 : 16 en 17)

Geen mens die ooit de schuld betalen kan.
En tòch eist God betaling van de zonden.
Dan rijst bij ons de vraag: "Hoe moet het dàn?
Wordt er dan nergens meer behoud gevonden?"

God wil, dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede; daarom moeten wij
aan haar, òf door onszelf, òf door een ander, volkomen betalen.
(HC zondag 5, antwoord 12)

Gods recht eist dus voldoening van de schuld.
Geen mens of zelfs geen engel kan iets geven
waardoor de eis van God nog wordt vervuld
en wij, van straf bevrijd, weer eeuwig leven.

Hij moet een mens zijn, zondeloos en rein,
maar die ook sterk is om de straf te dragen.
Dus moet Hij God en mens tezamen zijn.
Zo'n Middelaar alleen kan God behagen.

Is er zo Iemand, o vertel het dan!
Wordt er zo'n Zaligmaker nog gevonden,
Die aan Gods wet voldoening geven kan?
Wie is 't Die redden kan van straf en zonden?

Maar wie is Deze Middelaar, Die tegelijk waarachtig God en een waarachtig
rechtvaardig Mens is?
Onze Heere Jezus Christus, Die ons van God tot wijsheid, rechtvaardigheid,
heiligmaking en tot een volkomen verlossing geschonken is.
(HC zondag 6 vraag en antwoord 18)

Psalm 98 : 2

Hij heeft gedacht aan Zijn genade,
Zijn trouw aan Isrel nooit gekrenkt;
dit slaan al 's aardrijks einden gade,
nu onze God Zijn heil ons schenkt.
Juich dan de Heer' met blijde galmen,
gij ganse wereld, juich van vreugd;
zing vrolijk in verheven psalmen
het heil, dat d' aard' in 't rond verheugt.

Nu gaan we samen overdenken
hoe God Zijn Zoon heeft willen schenken,
en hoe Hij in een donk're nacht
op aarde kwam en werd geboren,
opdat Hij zondaars, zó verloren,
terug in Gods gemeenschap bracht.

Vele eeuwen van tevoren
had God Israël beloofd:
"Christus wordt uit u geboren";
velen hadden het geloofd.

En d' oprechte ware vromen
zagen biddend uit naar Hem,
Die op 's Heeren tijd zou komen
in het stadje Bethlehem.

Jaren kwamen en verdwenen;
er was reeds zó lang gewacht!
Maar geen redding was verschenen
en toen werd het rondom nacht.

Wie werd er toen nog gevonden,
die met heimwee was vervuld
naar verlossing van de zonden
en betaling van de schuld?

Toch had God Zijn volk op aarde,
óók in zulk een tijd als toen.
Voor dàt volk had Jezus waarde;
't was hun echt om Hèm te doen.

Wat een blijdschap toen Maria
Jezus in haar armen nam!
't Was háár Kind èn háár Messias,
Die tot háár verlossing kwam!

Psalm 145 : 2

Ik zal, O Heer', Dien ik mijn Koning noem,
Den luister van Uw majesteit en roem
Verbreiden, en Uw wonderlijke daân
Met diep ontzag aandachtig gadeslaan.
Elks juichend hart zal Uw geducht vermogen,
De grote kracht van Uwen arm verhogen;
Ik zal mijn stem met aller lofzang paren,
En overal Uw grootheid openbaren.

In armoe kwam Hij op de aarde,
want toen Maria Jezus baarde,
stond er geen wiegje, mooi en teer,
maar in die stal stond, zo wij weten,
een bak waaruit de dieren eten.
Dáár legde Hem Zijn moeder neer.

En zij baarde haar eerstgeboren Zoon, en wond Hem in doeken, en legde Hem
neder in de kribbe, omdat voor henlieden geen plaats was in de herberg.
(Lukas 2 : 7)

Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen. (Hebreeën 2 : 17)

Al kreeg Hij hier geen mooie woning,
Hij is en blijft de Hemelkoning.
Al lag Hij in een arme stal,
zo is Hij tòch de Heer' der heren.
Hij zal het Koninkrijk regeren
dat nooit een einde nemen zal.

Deze zal groot zijn en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden en God de Heere zal Hem de troon van Zijn vader David geven; en Hij zal over het huis Jakobs Koning zijn in der eeuwigheid en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn. (Lukas 1 : 32 en 33)

En nauw'lijks was Hij nog geboren
of eng'lenstemmen lieten horen:
"Aan God zij alle lof en eer!"
Ook herders hebben het vernomen
dat Christus voor hen was gekomen;
zij knielden, Hem aanbiddend, neer.

En als Hij wederom den Eerstgeborene inbrengt in de wereld, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden. (Hebreeën 1 : 6)

Hetwelk is vervuld toen Christus mens is geworden en onder ons heeft gewoond, vol genade en heerlijkheid, toen ook de menigte der hemelse heirscharen Hem hebben aanbeden, en Zijn naam groot gemaakt. (Kanttekening 23)

Wat later kwamen ook de wijzen
om Hem t' aanbidden en te prijzen.
Als Koning, vol van eer en macht,
in need'rige omstandigheden,
zó hebben zij Hem aanbeden
en ook geschenken Hem gebracht.

Als zij nu de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde. En in het huis gekomen zijnde, vonden zij het Kindeken met Maria, Zijn moeder, en nedervallende hebben zij Hetzelve aanbeden; en hun schatten opengedaan hebbende, brachten zij Hem geschenken: goud en wierook en mirre.
(Mattheüs 2 : 10 en 11)

Wat een vreugde voor die mensen,
die Hem wachtten in die tijd!
Boven bidden, boven wensen,
werd hun zuchtend hart verblijd!

Psalm 72 : 8

“Zo moet de Koning eeuwig leven!”
bidt elk met diep ontzag;
men zal Hem 't goud van Scheba geven,
Hem zeeg'nen dag bij dag.
Is op het land een handvol koren,
gekoesterd door de zon,
't zal op 't gebergt' geruis doen horen
gelijk de Libanon.

(opzeggen)

Dan zal, na zoveel gunstbewijzen,
't gezegend heidendom
't geluk van deze Koning prijzen,
Die Davids troon beklom.
Geloofd zij God, dat eeuwig Wezen,
bekleed met mogendheên;
de Heer', in Israël geprezen,
doet wond'ren, Hij alleen.

Waarom werd Jezus toch
zo nederig geboren?
Waarom was Hij zo arm
toen Hij op aarde kwam?
Waarom deed Hij Zijn stem
als hulploos Kindje horen?
Was 't nodig dat Hij al
die armoe op Zich nam?

Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden. (2 Korinthe 8 : 9)

De Heere Jezus moést
zo arm op aarde leven,
om arme zondaars
zonder enig geest'lijk goed,
door Zijn verdiensten al
wat nodig is te geven
en uit genade hun
te schenken overvloed.

In Denwelken al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn.
(Kolossen 2 : 3)

Als hulploos Kind begon
Hij zo Zijn levensdagen,
omdat óók kinderen
zo vol van zonde zijn.
Om óók voor kinderen
de straf te kunnen dragen
kwam Hij op aard' als wij,
maar zondeloos en rein.

Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen. (Psalm 51 : 7)

Wat nuttigheid verkrijgt gij door de heilige ontvangenis en geboorte van Christus?

Dat Hij onze Middelaar is, en met Zijn onschuld en volkomen heiligheid mijn zonde, waarin ik ontvangen en geboren ben, voor Gods aangezicht bedekt.
(HC zondag 14 vraag en antwoord 36)

Nu wil de Heere ook
aan kinderen gedenken.
Hij werkt door Woord en Geest
ook nú in jong en oud.
Om Jezus' wil alleen
kan Hij genade schenken;
er is om Zijnentwil
nog redding en behoud.

Maar Jezus, dat ziende, nam het zeer kwalijk, en zeide tot hen: Laat de kinderkens tot Mij komen, en verhindert ze niet; want derzulken is het Koninkrijk Gods. (Markus 10 : 14)

Ik heb lief, die Mij liefhebben; en die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden. (Spreuken 8 : 17)

Samenzang: psalm 81 : 1 en 12

Zingt nu blij te moe
't Machtig Opperwezen
Enen lofzang toe;
Om ons heilgenot
Worde Jakobs God,
Met gejuich geprezen.

"Opent uwen mond,
Eist van Mij vrijmoedig
Op mijn trouwverbond;
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig."

Kerstgedicht

Maar dat is zo lang geleden!
't Is toch wel de grote vraag:
"Wat betekent Kerstfeest heden?
Ja, wat zegt het mij, vandaag?"

Kerstfeest wijst op onze zonden.
Kerstfeest wijst op onze schuld.
Nimmer werd behoud gevonden
als Gods eis niet was vervuld.

Als we dat eens echt beleven,
o, dan doen de zonden smart.
Dan vervult ons vrees en beven,
ziend' op ons verdorven hart.

Zouden wij, door schuld verslagen,
ziende op die grote nood,
niet naar een Verlosser vragen,
Die kan redden van de dood?

Als de Heer' ons dan doet horen,
dat er redding moog'lijk is
omdat Christus werd geboren,
komt er hoop, ondanks 't gemis.

Psalm 116 : 3

"Och Heer', och wierd mijn ziel door U gered!"
Toen hoorde God; Hij is mijn liefde waardig.
De Heer' is groot, genadig en rechtvaardig,
En onze God ontfermt zich op 't gebed.

Lofzang van Maria : 2

Want ziet, om 's Heeren daân,
Zal elk geslacht voortaan
Alom mij zalig spreken;
Wijl God, na ramp en leed,
Mij grote dingen deed
Nu is Zijn macht gebleken.

En wanneer ik mag geloven,
dat de Heiland kwam voor mij,
ga ik Hem, verwonderd, loven,
ja, dan ben ik werk'lijk blij!

Als de Heere dàt gaat geven
vind ik al mijn heil in Hèm.
Dàn is 't Kerstfeest in mijn leven,
net als toen in Bethlehem.

Laten wij de Heere smeken:
"Leer mij door Uw Woord en Geest.
Wil mijn harde hart verbreken.
Geef m' een hartje dat U vreest".

"Heere, wil mijn schuld vergeven;
maak mij van de zonde rein.
Laat het in mijn jonge leven,
Heere, werk'lijk Kerstfeest zijn"

Psalm 6:2

Vergeef mij al mijn zonden,
Die Uwe hoogheid schonden;
Ik ben verzwakt, o Heer',
Genees mij, red mijn leven:
Gij ziet mijn beend'ren beven;
Zo slaat Uw hand mij neer.

Samenzang: psalm 143 : 10

Leer mij, o God van zaligheden,
Mijn leven in Uw dienst besteden;
Gij zijt mijn God, vat Gij mijn hand;
Uw goede Geest bestier' mijn schreden,
En leid' mij in een effen land.

Vrije vertelling**Samenzang: psalm 75 : 1**

U alleen, U loven wij;
Ja wij loven U, o Heer',
Want Uw Naam, zo rijk van eer,
Is tot onze vreugd nabij.
Dies vertelt men in ons land,
Al de wond'ren Uwer hand.

Sluiting

Programma 2 -- zondagsschool Gouda

Toelichting bij het thema: De Koning komt!

De komst van een koning gaat niet ongemerkt voorbij. Lang van tevoren worden er voorbereidingen getroffen en de komst wordt zorgvuldig voorbereid. Veel mensen komen kijken en bewijzen de koning eer. Bij de komst van Koning Jezus zijn er vergelijkingen met de komst van een aardse koning, maar ook grote verschillen. Deze Koning werd niet met veel pracht en praal ontvangen. Bij de komst van deze Koning waren niet veel mensen aanwezig. En toch is het nodig dat we allemaal deze Koning leren kennen en de eer toebrengen. Het thema wordt op de volgende wijze uitgewerkt:

De Koning voorzegt

De komst van de Koning is al vroeg voorzegt. Direct na de zondeval zegt de HEERE zelf dat er een Koning komt die de kop van de satan zal vermorzelen. Wat een wonder dat de HEERE de mens niet aan zijn lot overliet!

De Koning aangekondigd

Toch zullen de mensen vaak hebben getwijfeld. 'Zal de Koning wel komen?' Het duurde ook zo lang. Maar wat de HEERE belooft, doet Hij ook. Aan het begin van het Nieuwe Testament lezen we dat de engel Gabriël de komst van de Koning aankondigt bij Maria en Zacharias.

De Koning geboren

En dan het grote kerstwonder! Koning Jezus wordt geboren. Niet in een paleis, maar in een beestenstal. Een nederige geboorte voor een Koning. Dat heeft Hij er voor over gehad, om zondaren zalig te kunnen maken!

De Koning aanbeden

De geboorte van een koningskind krijgt altijd veel aandacht. Maar bij deze Koning is dat anders. De meeste mensen blijven thuis. Ze hebben geen behoefte om de Koning te aanbidden. Gelukkig niet iedereen. We lezen in de Bijbel van herders, van wijzen uit het Oosten en van Simeon en Anna die het Koningskind aanbidden. Wat doen wij?

De Koning ontvangen

Het is een wonder dat de Koning is geboren. En het is een groot voorrecht dat we er met Kerst weer bij mogen stilstaan. Maar als het daarbij blijft is het niet genoeg. We hebben het allemaal nodig om die Koning te ontvangen in ons eigen hart. Woont Hij al in jouw en uw hart?

Opening

Samenzang: psalm 72 : 1 en 4 (met collecte)

Geef, Heer', den Koning Uwe rechten,
En Uw gerechtigheid
Aan 's Konings Zoon, om Uwe knechten
Te richten met beleid.
Dan zal Hij al Uw volk beheren,
Rechtvaardig, wijs en zacht;
En Uw ellendigen regeren;
Hun recht doen op hun klacht.

't Rechtvaardig volk zal welig groeien;
Daar twist en wrok verdwijnt,
Zal alles door den vrede bloeien,
Totdat geen maan meer schijnt.
Van zee tot zee zal Hij regeren,
Zover men volken kent;
Men zal Hem van d' Eufraat vereren,
Tot aan des aardrijks end.

Schriftlezing: Numeri 24 : 15-17 (uit de zegening van Bileam) en
Daniël 2 : 31-36 en 44-45 (uit de geschiedenis van de droom van
Nebukadnezar)

DE KONING VOORZEGD

Al in het Paradijs belooft God dat er een Koning komt,
Die de kop van de vijand zal verslaan.
In de psalmen en profeten is die belofte niet verstomd;
wie oren heeft om te horen, zal het verstaan.

Er zal een ster voortgaan uit Jakob, en er zal een scepter uit Israël opkomen.
En er zal een uit Jakob heersen. (Numeri 24: 17b, 19a)

Psalm 110 : 1

Dus heeft de HEER' tot mijnen Heer' gesproken:
'Zit op den troon ter rechterhand naast Mij;
Tot Ik de macht Uws vijands heb verbroken,
En U zijn nek tot ene voetbank zij.'

Dit gaat over Christus. David noemt Hem zijn Heere, want Christus is wel Davids Zoon naar het vlees, maar ook Davids Heere.
(naar de kanttekeningen)

Want Hij komt om de aarde te richten; Hij zal de wereld richten in gerechtigheid, en de volken in alle rechtmatigheid. (Psalm 98 : 9)

De Zoon van David zal bestrijden
de koningen der aarde;
maar Zijn rijk blijft te alle tijde,
zoals Daniël verklaarde.

Doch in de dagen van die koningen zal de God des hemels een Koninkrijk verwekken, dat in der eeuwigheid niet zal verstoord worden...

... en dat Koninkrijk zal aan geen ander volk overgelaten worden; het zal al die koninkrijken vermalen en tenietdoen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid bestaan. (Daniël 2 : 44)

Der grootheid dezer heerschappij en des vredes zal geen einde zijn op den troon van David en in zijn koninkrijk, om dat te bevestigen...

... en dat te sterken met gericht en met gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid toe. De ijver des HEEREN der heirscharen zal zulks doen.
(Jesaja 9 : 6)

In Zijn dagen zal de rechtvaardige bloeien, en de veelheid van vrede, totdat de maan niet meer zij. (Psalm 72 : 7)

En Hij zal heersen van de zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde. (Psalm 72 : 8)

Zijn rijk is een rijk van vrede,
gerechtigheid , behoudenis.
Maar ik, als Hij doet Zijn intrede,
zal ik Hem kennen, wie Hij is?

Maar wie zal de dag Zijner toekomst verdragen, en wie zal bestaan, als Hij verschijnt? (Maleachi 3 : 2)

Psalm 45 : 2

Gord, gord, o Held, Uw zwaard aan Uwe zijde,
Uw blinkend zwaard, zo scherp gewet ten strijde;
Vertoon Uw glans, vertoon Uw majesteit;
Rijd zegerijk in Uwe heerlijkheid.
Op 't zuiv're woord der waarheid; rijd voorspoedig,
En heers alom rechtvaardig en zachtmoedig;
Uw rechterhand zal 't Godd'lijk rijk behoên,
En in den krijg geduchte daden doen.

Zijn majesteit en heerlijkheid zijn zoals een groot koning met veel pracht en staatsie naar het oorlogsveld gaat.

Hij verschijnt groot in Zijn Evangelie, in alles overtreffende heerlijkheid die Zijn Vader Hem heeft gegeven.

Christus was niet te herkennen aan uitwendige heerlijkheid, want Hij heeft de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen; het was een en al geestelijke heerlijkheid, geestelijke majesteit. (naar Matthew Henry)

(Spreekkoor Psalm 24 : 7 en 8)

Spreekkoor 1: Heft uw hoofden op, gij poorten, en verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga.

Spreekkoor 2: Wie is de Koning der ere?

Spreekkoor 1: De HEERE, sterk en geweldig; de HEERE, geweldig in den strijd.

Spreekkoor 2: Heft uw hoofden op, gij poorten, ja, heft op, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga.

Spreekkoor 1: Wie is Hij, deze Koning der ere?

Spreekkoor 2: De HEERE der heirscharen, Die is de Koning der ere.

Deze psalm is gedicht toen David de ark naar de berg van de Heere bracht. De ark met het verzoendeksel verwijst naar Christus. Hij is de Koning der ere. (naar Matthew Henry)

Een stem des roependen in de woestijn: Bereidt den weg des HEEREN, maakt recht in de wildernis een baan voor onze God. (Jesaja 40: 3)

Zingen:

O kom, Gij sleutel Davids, kom
en open ons het heiligdom;
dat wij betreden uwe poort,
Jeruzalem, o vredesoord!
Weest blij, weest blij, o Israël!
Hij is nabij, Immanuel!

O kom, die onze Heerser zijt,
in wolk en vuur en majesteit.
O Adonai die spreekt met macht,
verbreek het duister van de nacht.
Weest blij, weest blij, o Israël!
Hij is nabij, Immanuel!

Samenzang: Lofzang van Zacharias : 5

Voor elk die in het duister dwaalt,
Verstrekt deez' zon een helder licht,
Dat hem in schâuw des doods bestraalt,
Op 't vredepad zijn voeten richt.

DE KONING AANGEKONDIGD**Psalm 146 : 8**

't Is de HEER' van alle heren,
Sions God, geducht in macht,
Die voor eeuwig zal regeren,
Van geslachte tot geslacht.
Sion, zing uw God ter eer;
Prijs Zijn grootheid; loof den HEER'.

Zingen:

Goede engel Gabriël,
ga en zeg aan Israël
dat de Heer', Die eeuwig leeft,
doet wat Hij gezworen heeft.

Lukas 1 : 13, 67, 76, 77

Maar de engel zeide tot hem: Vrees niet, Zacharias, want uw gebed is
verhoord, en uw vrouw Elisabet zal u een zoon baren, en gij zult zijn naam
heten Johannes.

En Zacharias, zijn vader, werd vervuld met den Heiligen Geest en profeteerde, zeggende:

En gij, kindeken, zult een profeet des Allerhoogsten genaamd worden; Want gij zult voor het aangezicht des Heeren heengaan, om Zijn wegen te bereiden;

Om Zijn volk kennis der zaligheid te geven, in vergeving hunner zonden.

Zingen:

In het begin was het Woord,
en het Woord was bij God.
In het begin was het Woord,
en het Woord was bij God.

Het Woord is bij ons gekomen,
Het kwam als een licht in de nacht
om onder de mensen te wonen.
Maar wie had een Kindje verwacht?
(Refrein)

Het Woord is aan ons gegeven,
al lang van tevoren beloofd.
De Weg en de Waarheid,
het Leven voor wie in het Kindje gelooft.
(Refrein)

Zingen:

Gabriël, door God gezonden,
spreekt de maagd Maria aan:
Wees gegroet, de Heer' is met u,
wees gezegend in Zijn Naam.

Vrees nu niet, God geeft genade
en Hij geeft u ook een Zoon.
Jezus zal dit Kindje heten,
Erfgenaam van Davids troon.

Hoe zal alles toch gebeuren,
alles wat ik heb gehoord?
Zie de dienstmaagd van de Heere,
mij geschiede naar Uw Woord.

DE KONING GEBOREN

Het is al nacht in Bethlehem,
wat wordt de wereld kil;
de mensen zijn naar bed gegaan,
de schapen slapen stil.

De herders waken in dit uur,
zij slaan hun mantels om.
Maar dan een hemels vreugdevuur,
een zee van licht rondom.

Een engel, is het Gabriël?
verschijnt te middernacht,
'Wees niet bevreesd, o Israël,
God heeft aan u gedacht.

Er is vannacht een Koningskind
geboren in een stal.
Zie hoe men Hem in doeken windt,
de Koning van 't heelal.'

Vlug zijn de herders naar Bethlehem gegaan,
en hebben eerbiedig bij de kribbe gestaan.
Ze vertelden iedereen die het wilde horen:
'De Koning is geboren.'

En Maria, diep bewogen,
zat daar bij haar Kindje neer.
Heilige vreugd' straald' uit haar ogen,
en haar ziel verhief den Heer'.

Lofzang van Maria : 1 en 3

Mijn ziel verheft Gods eer;
Mijn geest mag blij den Heer'
Mijn Zaligmaker noemen,
Die, in haar lagen staat,
Zijn dienstmaagd niet versmaadt,
Maar van Zijn gunst doet roemen.

Hoe heilig is Zijn naam!
Laat volk bij volk tezaâm
Barmhartigheid verwachten;
Nu Hij de zaligheid,
Voor die Hem vreest, bereidt,
Door al de nageslachten.

Vertelling: 'Waar is de geboren Koning?'

Samenzang: psalm 72 : 6

Ja, elk der vorsten zal zich buigen,
En vallen voor Hem neer;
Al 't heidendom Zijn lof getuigen,
Dienstvaardig tot Zijn eer.
't Behoeftig volk, in hunne noden
In hun ellend' en pijn,
Gans hulpeloos tot Hem gevloeden,
Zal Hij ten redder zijn.

DE KONING AANBEDEN

Simeon Lukas 2 : 25 en 27-28

En zie, er was een mens te Jeruzalem, wiens naam was Simeon. En hij kwam door den Geest in den tempel.
En als de ouders het Kindeken Jezus inbrachten, om naar de gewoonte der wet met Hem te doen,
Zo nam hij Hetzelve in zijn armen en loofde God.

Zingen: Lofzang van Simeon : 2

Een licht, zo groot, zo schoon,
Gedaald van 's hemels troon,
Straalt volk bij volk in d' ogen;
Terwijl 't het blind gezicht
Van 't heidendom verlicht,
En Isrel zal verhogen.

Anna Lukas 2 : 36 en 38

En er was Anna, een profetes. En deze te dierzelfer ure daarbij komende, heeft insgelijks den Heere beleden,
en sprak van Hem tot allen die de verlossing in Jeruzalem verwachtten.

De wijzen Mattheüs 2 : 1-2 en 11

Zie, enige wijzen van het oosten zijn te Jeruzalem aangekomen, zeggende: Waar is de geboren Koning der Joden? Want wij hebben gezien Zijn ster in het oosten, en zijn gekomen om Hem te aanbidden.

En in het huis gekomen zijnde, vonden zij het Kindeken met Maria, Zijn moeder, en nedervallende hebben zij Hetzelve aangebeden.

En hun schatten opengedaan hebbende, brachten zij Hem geschenken: goud en wierook en mirre.

Is dit de Zaligmaker der wereld? Is dit de Koning der Joden? Ja meer, is dit de Koning van alle koningen der aarde?

Ja, dat is Hij, die, hoewel hij rijk was, om onzentwil dus arm is geworden!
(Matthew Henry)

Zingen: psalm 72 : 8

'Zo moet de Koning eeuwig leven!
Bidt elk met diep ontzag;
Men zal Hem 't goud van Scheba geven,
Hem zeeg'nen dag bij dag.
Is op het land een handvol koren,
Gekoesterd door de zon,
't Zal op 't gebergt' geruis doen horen,
Gelijk de Libanon.

Intocht in Jeruzalem

En zij brachten het veulen tot Jezus en wierpen hun klederen daarop; en Hij zat op hetzelfde. (Markus 11 : 7)

Zegt de dochter Sions: Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en gezeten op een ezelin en een veulen, zijnde een jong ener jukdragende ezelin.
(Mattheüs 21 : 5)

Gezegend is de Koning, Die daar komt in den Naam des Heeren; vrede zij in den hemel en heerlijkheid in de hoogste plaatsen! (Lukas 19 : 38)

Zingen: psalm 72 : 10

Dan zal, na zoveel gunstbewijzen,
't Gezegend heidendom
't Geluk van dezen Koning prijzen,
Die Davids troon beklom.
Geloofd zij God, dat eeuwig Wezen,
Bekleed met mogendheên;
De HEER', in Israël geprezen,
Doet wond'ren, Hij alleen.

DE KONING ONTVANGEN

Zingen: Lofzang van Simeon, berijming ds. C.J. Meeuse

Laat, Heere, nu voortaan
Uw knecht in vrede gaan,
naar 't Woord van zijn vertrouwen;
U hebt mijn hart verheugd;
en doet mijn oog met vreugd
Uw zaligheid aanschouwen.

De Heiland lang verbeid,
is nu door U bereid
voor aller volk'ren ogen;
Hij is der heid'nen Licht,
ook zal Zijn aangezicht
Uw Israël verhogen.

Een lofzang van David. O mijn God, Gij Koning, ik zal U verhogen en Uw Naam loven in eeuwigheid en altoos (Psalm 145 : 1)

Trek mij, wij zullen U nalopen. De Koning heeft mij gebracht in Zijn binnenkameren; wij zullen ons verheugen en in U verblijden; (Hooglied 1 : 4a)

Wij zullen Uw uitnemende liefde vermelden, meer dan den wijn; de oprechten hebben U lief. (Hooglied 1 : 4b)

Want een iegelijk die bidt, die ontvangt; en die zoekt, die vindt; en die klopt, dien zal opengedaan worden. (Mattheüs 7 : 8)

Die u ontvangt, ontvangt Mij; en die Mij ontvangt, ontvangt Hem Die Mij gezonden heeft. (Mattheüs 10 : 40)

Gedicht: De geboren Koning!

De Heiland werd in Bethlehem geboren,
gering en arm en zonder aardse pracht.
Geen klinkende bazuinen lieten horen
dat Hij, Die 't volk reeds eeuwen had verwacht,
Die Zelf de Koning is van 't gans heelal,
daar neerlag in een arme beestenstal.

Ja, Hij werd arm, opdat Hij al de Zijnen,
die door hun schuld en armoe en in druk
voor eeuwig voor Gods toorn gloed moesten kwijnen,
vervullen zou met 't allerhoogst geluk,
opdat zij voor Gods troon, in heerlijkheid
Hem prijzen zouden tot in eeuwigheid!

Maar altijd komt de vraag voor elk naar boven:
'Kwam Christus ook voor u, kwam Hij voor mij?'
Voor al Zijn kinderen werd Hij geboren;
behoren wij daar ook persoonlijk bij?
Gaat ons verlangen uit, in waar gemis,
naar Hem, Die door God Zelf gegeven is?

God geve ons Hem door 't geloof t' aanschouwen,
ja, Hem t' omhelzen Die op aarde kwam,
zoals een Simeon met vast vertrouwen,
gelovig Jezus in zijn armen nam.
Dan zingen wij, mét Simeon verblijd:
'Nu heeft mijn oog gezien Uw zaligheid!'

Zingen:

Neem mijn leven, laat het, Heer',
toegewijd zijn aan Uw eer.
Maak mijn uren en mijn tijd
tot Uw lof en dienst bereid.

Neem mijn stem, opdat mijn lied
U, mijn Koning, hulde biedt.
Maak, o Heer', mijn lippen rein,
dat zij Uw getuigen zijn.

Neem mijn wil en maak hem vrij,
dat hij U geheiligd zij.
Maak mijn hart tot Uwen troon,
dat, o Heer', Uw Geest er woon'.

Voorwaar zeg Ik u: Zo wie het Koninkrijk Gods niet zal ontvangen als een kindeken, die zal geenszins in hetzelfde komen. (Lukas 18 : 17)

Alsdan zal de Koning zeggen tot degenen die tot Zijn rechter hand zijn: Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat Koninkrijk hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld. (Mattheüs 25 : 34)

Dat is het geslacht dergenen die naar Hem vragen, die Uw aangezicht zoeken, dat is Jakob. (Psalm 24 : 6)

Psalm 24 : 2, 3 en 5 (declamatie)

Wie klimt den berg des Heeren op?
Wie zal dien Godgewijden top,
Voor 't oog van Sions God, betreden?
De man, die, rein van hart en hand,
Zich niet aan ijdelheid verpandt,
En geen bedrog pleegt in zijn eden.

Die zal, door 's HEEREN gunst geleid,
En zegen en gerechtigheid
Van God, den God zijns heils, ontvangen.
Dit 's Jakob, dit is 't vroom geslacht,
Dat naar God vraagt, Zijn wet betracht,
En zoekt Zijn aanschijn met verlangen.

Verhoogt, o poorten, nu den boog;
Rijst, eeuw'ge deuren, rijst omhoog;
Opdat g' uw Koning moogt ontvangen.
Wie is die Vorst, zo groot in kracht?
't Is 't Hoofd van 's hemels legermacht;
Hem eren wij met lofgezangen.

Den Koning nu der eeuwen, den onverderfelijken, den onzienlijken, den alleen wijzen God, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.
(1 Timotheus 1: 17)

Samenzang: psalm 72 : 11

Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen;
Men loov' Hem vroeg en spa;
De wereld hoor', en volg' mijn zangen
Met 'Amen, amen' na.

Sluiting**Samenzang: 'Ere zij God'**

Ere zij God, ere zij God
In den hoge, in den hoge, in den hoge!
Vrede op aarde, vrede op aarde,
In de mensen een welbehagen.
Ere zij God in den hoge,
Ere zij God in den hoge!
Vrede op aarde, vrede op aarde,
Vrede op aarde, vrede op aarde,
In de mensen, in de mensen een welbehagen,
In de mensen een welbehagen, een welbehagen.
Ere zij God, ere zij God
In den hoge, in den hoge, in den hoge!
Vrede op aarde, vrede op aarde,
In de mensen een welbehagen.
Amen, amen.

Programma 3 -- zondagsschool Rotterdam-IJsselmonde

Opening

Samenzang: psalm 81 : 12

Opent uwen mond,
Eist van Mij vrijmoedig
Op mijn trouwverbond;
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.

Schriftlezing: Lukas 1 : 26-38

Gebed

Kinderen zingen psalm 25 : 2 (berijming Petrus Datheen)

Heer'! wijs mij toch Uwe wegen,
Die Gij wilt dat ik zal gaan;
Tot dezelve maak genegen
Mij, en doe mij die verstaan.
Leer en stier mij naar Uw Woord,
In Uwe waarheid geprezen,
Gij zijt mijn hulp; dies nu voort
Wacht ik op U in dit wezen.

Hoeveel stukken zijn u nodig te weten, opdat gij welgetroost, zaliglijk leven en sterven moogt?

Drie stukken: ten eerste hoe groot mijn zonden en ellende zijn; ten andere hoe ik van al mijn zonden en ellende verlost worde; ten derde hoe ik Gode voor mijn verlossing zal dankbaar zijn.

(KB vraag en antwoord 1)

Waaruit kent gij uw ellende?

Uit de wet Gods.

(KB vraag en antwoord 2)

Zo zult gij den HEERE uw God liefhebben, met uw ganse hart en met uw ganse ziel en met al uw vermogen. (Deuteronomium 6 : 5)

Kunt gij dit alles volkomenlijk houden?

Neen ik, maar ik ben van nature geneigd, God en mijn naaste te haten, en Gods geboden met gedachten, woorden en werken te overtreden.

(KB vraag en antwoord 7)

Psalm 100 : 2

De HEER' is God; erkent, dat Hij
Ons heeft gemaakt (en geenszins wij)
Tot schapen, die Hij voedt en weidt,
Een volk, tot Zijnen dienst bereid.

En God schiep den mens naar Zijn beeld. (Genesis 1 : 27a)

En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed.
(Genesis 1 : 31a)

Maar van den boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten; (Genesis 2 : 17a)

Want ten dage als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven.
(Genesis 2 : 17b)

En zij nam van zijn vrucht en at, (Genesis 3 : 6m)

En zij gaf ook haar man met haar, en hij at. (Genesis 3 : 6b)

Gaat ons de ongehoorzaamheid van Adam aan?

Ja zij toch; want hij is ons aller vader, en wij hebben allen in hem gezondigd.
(KB vraag en antwoord 11)

Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien. (Johannes 3 : 3b)

Psalm 70 : 3

Ik ben nooddruftig, arm en naakt;
O God, mijn Helper uit ellenden,
Haast U tot mij; wil bijstand zenden;
Uw komst is 't, die mijn heil volmaakt.

Voorlezen Psalm 130

Een lied Hammaäloth. Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE.

Heere, hoor naar mijn stem; laat Uw oren opmerkende zijn op de stem mijner smekingen.

Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan?
Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.

Ik verwacht den HEERE, mijn ziel verwacht, en ik hoop op Zijn woord.
Mijn ziel wacht op den Heere, meer dan de wachters op den morgen; de
wachters op den morgen.

Israël hope op den HEERE; want bij den HEERE is goedertierenheid, en bij
Hem is veel verlossing.

En Hij zal Israël verlossen van al zijn ongerechtigheden.

En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw
zaad en tussen haar Zaad; (Genesis 3 : 15a)

Datzelve zal u den kop vermorzelen, en gij zult Het de verzenen vermorzelen.
(Genesis 3 : 15b)

Hoe kunt gij deze straffen ontgaan, en wederom tot genade komen?
Door zulk een Middelaar, Die tegelijk waarachtig God, en een waarachtig
rechtvaardig mens is.

(KB vraag en antwoord 14)

Wie is die Middelaar?

Onze Heere Jezus Christus, Die in één Persoon waarachtig God en een
waarachtig rechtvaardig mens is.

(KB vraag en antwoord 15)

Waarom wordt Hij *Jezus*, dat is Zaligmaker, genoemd?

Omdat Hij Zijn volk zalig maakt van hun zonden.

(KB vraag en antwoord 29)

Is er anders geen Zaligmaker?

Neen; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de
mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden, dan de Naam van
Jezus; Handelingen 4 vers 12.

(KB vraag en antwoord 30)

Zie, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren en Zijn Naam
IMMANUËL heten. (Jesaja 7 : 14b)

Lofzang van Maria : 1

Mijn ziel verheft Gods eer;
Mijn geest mag blij den Heer',
Mijn Zaligmaker noemen,
Die, in haar lagen staat
Zijn dienstmaagd niet versmaadt,
Maar van Zijn gunst doet roemen.

Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou. (Galaten 3 : 4 en 5a)

Lukas 2 : 1-7

En het geschiedde in diezelfde dagen, dat er een gebod uitging van den keizer Augustus, dat de gehele wereld beschreven zou worden. Deze eerste beschrijving geschiedde als Cyrénus over Syrië stadhouder was. En zij gingen allen om beschreven te worden, een iegelijk naar zijn eigen stad. En Jozef ging ook op, van Galilea, uit de stad Nazareth, naar Judea, tot de stad Davids, die Bethlehem genaamd wordt (omdat hij uit het huis en geslacht Davids was), Om beschreven te worden met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke bevrucht was. En het geschiedde als zij daar waren, dat de dagen vervuld werden dat zij baren zou. En zij baarde haar eerstgeboren Zoon en wond Hem in doeken en legde Hem neder in de kribbe, omdat voor henlieden geen plaats was in de herberg.

Psalm 2 : 7

Welzalig zij die, naar Zijn reine leer,
In Hem hun heil, hun hoogst geluk beschouwen;
Die Sions Vorst erkennen voor hun Heer'!
Welzalig zij die vast op Hem betrouwen!

Samenzang: psalm 119 : 37

Uw hand heeft mij gemaakt en toebereid;
Ai, maak mij ook verstandig in Uw wetten;
Zo leer ik Uw geboôn en heiligheid;
Al wie U vreest, zal op mijn heilstaat letten,
Verheugd, dat ik, door Uwe hand geleid,
Niet vrucht'loos op Uw woord mijn hoop mocht zetten.

Bijbelse vertelling

Samenzang: psalm 105 : 5 en 24 (collecte)

God zal Zijn waarheid nimmer krenken,
Maar eeuwig Zijn verbond gedenken.
Zijn Woord wordt altoos trouw volbracht,
Tot in het duizendste geslacht.
't Verbond met Abraham, Zijn vrind,
Bevestigt Hij van kind tot kind.

Die gunst heeft God Zijn volk bewezen,
Opdat het altoos Hem zou vrezen;
Zijn wet betrachten, en voortaan
Volständig op Zijn wegen gaan.
Men roem' dan d' Oppermajesteit,
Om zoveel gunst, in eeuwigheid.

Pauze

Samenzang: psalm 78 : 3 en 4

Want God heeft Zijn getuigenis gegeven
Aan Jakobs huis; een wet, om naar te leven,
Die Israël zijn nageslacht moet leren,
Opdat men nooit haar kennis moog' ontberen;
God vordert, dat de naneef, eeuwenlang
Van kind tot kind, dit onderwijs ontvang'.

Opdat z' op God hun hope stellen zouden;
In 't oog Zijn daân, in 't hart Zijn wetten houden,
En nimmermeer weerspanning God verachten,
Verdraaid en krom, als vorige geslachten,
Wier hart niet was gericht naar Zijn gebod,
Wier geest niet was getrouw met hunnen God.

Orgel Psalm 93

Orgel en fluiten Psalm 9 en psalm 139

Samenzang: psalm 139 : 10

Hoe dierbaar zijn m' Uw wonderdaân!
Zij zijn onmoog'lijk na te gaan.
Hoe menigvuldig zijn z', o HEER!
Zou ik die tellen 'k zou veeleer
't Getal der korr'len zands bepalen.
Uw wond'ren zijn niet af te malen.

Vrije vertelling

Samenzang: psalm 143 : 10

Leer mij, o God van zaligheden,
Mijn leven in Uw dienst besteden,
Gij zijt mijn God, vat Gij mijn hand!
Uw goede Geest bestier' mijn schreden
En leid' mij in een effen land.

Sluiting

Samenzang: psalm 121 : 1, 2 en 4

'k Sla d' ogen naar 't gebergte heen,
Vanwaar ik dag en nacht
Des Hoogsten bijstand wacht.
Mijn hulp is van den HEER' alleen,
Die hemel, zee en aarde
Eerst schiep, en sinds bewaarde.

Hij is, al treft u 't felst verdriet,
Uw Wachter, Die uw voet
Voor wankelen behoedt;
Hij, Isrels Wachter, sluimert niet;
Geen kwaad zal u genaken;
De HEER' zal u bewaken.

De HEER' zal u steeds gadeslaan,
Opdat Hij in gevaar
Uw ziel voor ramp bewaar'.
De HEER', 't zij g' in of uit moogt gaan,
En waar g' u heen moogt spoeden,
Zal eeuwig u behoeden.